

Ministerie van Landbouw
t.a.v.

cc.

Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM); de heer O. Oenema.
Vakgroep Akkerbouw en Vollegrondsgroenten: de heren Peter Knippels en Arjen Brak
BO akkerbouw: de heer André Hoogendijk; directeur

Betreft: Overzicht industriegroenten en vollegrondsgroenten gewassen Nederland en zienswijzen, inzake advisering overheid in kader 7-de nitraat richtlijn m.b.t. wintergewassen, rustgewassen en vanggewassen.

Den Haag:

Geachte heer / mevrouw

Het GroentenFruit Huis staat voor de belangen van bedrijven die actief zijn in de afzet van groenten en fruit. De leden zijn handelsbedrijven en telersverenigingen die zich bezig houden met de afzet en teelt van verse groenten en fruit. Zij zijn gespecialiseerd in binnenlandse groothandel, import, export, be- en verwerken, verpakken en op- en overslag van groenten en fruit, als ook de teelt door leden en telersverenigingen.

De Vereniging van de Nederlandse Groenten en Fruit verwerkende Industrie (VIGEF) is de brancheorganisatie van ondernemingen die in Nederland groenten en fruit verduurzamen tot lang houdbare producten. Zij behartigt de collectieve belangen van de aangesloten bedrijven.

De stichting TOG behartigt de belangen van industriegroenten telers en industrie groenten verwerkers in Nederland. De telers zijn in principe allen akkerbouwers, die in samenwerking met verwerkers (VIGEF), op contract gewassen telen voor de verwerking. De producten vindt u terug in de winkelschappen onder diverse merknamen. Denk daarbij aan o.a. HAK en alle huismerken.

LTO Nederland / vollegrondsgroenten behartigt de belangen van de vollegrondsgroenten kwekers in Nederland. De teelt van deze groenten vindt het gehele jaar door plaats.

De teelt van groenten (t.b.v. vers en industrie) vindt het gehele jaar door plaats. Enerzijds door oogstspreading, anderzijds om te zorgen voor een goed afstemming met de verwerkers van groenten, de versmarkt en de handel. Een geoogst product willen we zo snel mogelijk, vers en / of geconserveerd, bij de klanten hebben. Gepaste hoeveelheden geoogst product kunnen daarmee continu en duurzaam verwerkt en vermarkt worden. Het belang voor de consument is hiermee om jaarrond, een in Nederland geproduceerd breed assortiment groenten van de volle grond beschikbaar te hebben en te kunnen aanbieden.

Het Zuidelijk zandgebied in de productieketen van (vollegronds-)groenten overstijgt al van oudsher ruimschoots andere teeltregio's, mede door de langste groeiperiode (van heel vroeg tot heel laat). Met al deze teelten op het ZO-zandgebied wordt de Nederlandse afzetmarkt voor vers, bewerkt en verwerkt product voorzien, wat de behoefte van import met hoge carbonprint uit Zuid-Europa / Afrika beperkt.

Voor de continuïteit van ons vollegrondsgroentecomplex (teelt, verwerking en handel) maken wij ons zorgen over de ontwikkelingen m.b.t. de spelregels die zich binnen het nieuwe beleid aan het vormen zijn. Wij willen u met deze brief informeren over de vele teelten die het betreft, zodat deze in Nederland behouden kunnen blijven. Lees daarmee ook de boeren, tuinders verwerking, coöperaties en handel.

Afgelopen maanden is het 7e Nederlandse actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022 - 2025) opgesteld en hebben vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven hierop reacties gegeven (LTO, BO akkerbouw etc.). Op basis hiervan heeft de minister enkele wijzigingen doorgevoerd en de stukken naar de Tweede Kamer gestuurd.

In deze stukken wordt de CDM genoemd om advies uit te brengen inzake de gewassen die gaan vallen onder wintergewas, rustgewas en vanggewas. Vandaar dat deze brief ook naar de CDM commissie gestuurd wordt.

We willen graag de gewaslijst onder uw aandacht brengen. Zie bijlage 1 bij deze brief, waarin TOG, LTO vollegrondsgroenten en VNK aangeven welke teelten wij in Nederland produceren, wanneer deze gezaaid worden, wanneer deze geoogst worden en welke wij denken dat deze onder vanggewas / rustgewas / wintergewas vallen.

Ook willen wij u informeren dat door de klimaat veranderingen, en daarmee de gepaarde temperatuurstijging, er steeds meer mogelijkheden zijn om voor de winter gewassen te zaaien en die in het voorjaar te oogsten. Graag willen we deze gewassen en ook mogelijk nieuw in Nederland te telen gewassen, als wintergewas in aanmerking laten komen. Denk daarbij aan de winterveldboon en wintererwt.

Graag wijzen wij u erop, dat door wisselend klimaat een absolute einddatum dat gewassen nog op het veld mogen staan, onwerkbaar is. Sommige gewassen zullen in de laatste dagen van september nog niet volgroeid of uitgegroeid zijn waardoor de oogst eenvoudig enkele weken later kan plaatsvinden. Het is onmogelijk om alle gewassen op de zandgronden voor 1 oktober te oogsten en te bewaren. Vandaar dat de lijst met wintergroenten sterk uitgebreid moet worden.

We moeten er niet aan denken dat een vrijwel oogstbaar gewas, in dat geval te velde, vernietigd zou moeten worden. Naast grote economische schade zal er een discussies omtrent voedselverspilling

ontstaan. Er zijn vele gewassen die zich lenen voor een late oogst, denk aan bijvoorbeeld de teelt van witte kool, boerenkool en vele andere groenten (zie bijlage 1). Dit zijn echte Nederlandse wintergroenten.

Overigens is het de vraag of het inzaaien van een vanggewas gezaaid in de laatste week van september nog werkelijk een bijdrage levert aan een verminderde nitraat emissie. Deze gewassen gaan onvoldoende ontwikkelen de winter in en zijn niet in staat om stikstof vast te leggen. Veel beter is om een wortel- of koolgewas op het veld te laten staan, waardoor er zo lang mogelijk stikstof kan worden opgenomen.

De latere oogst moet niet afgestraft worden met een lagere gebruiksnorm voor het daarop volgende jaar, immers daarmee wordt de emissie niet beperkt en wordt onterecht de opbrengst van de volgteelt verlaagd.

Ook zaaien we steeds vroeger in het voorjaar onze gewassen. Met de nieuwe richtlijn komen we bij deze gewassen in de problemen met de voorgestelde uitrijperiode voor bemesting. Pas na 15 maart is dit volgens de huidige adviesrichtlijn in de toekomst mogelijk. Dit levert voor onze vroege zaai gewassen een probleem op om nog met organische mest te kunnen werken. Ik wil u dan ook verzoeken, om voor deze gewassen een uitzondering te maken en daarvoor 15-februari in te voeren. Vroege teelten, zoals voorjaarsspinazie worden gevolgd door een volg- of een vanggewas die de resterende mineralen zullen opnemen.

Daarbij komt dat de verwerkende industrie zodanig is ingericht dat er zo lang mogelijk, bij voorkeur jaarrond, groenten verwerkt kunnen worden. Wanneer deze periode verkort wordt, zal dit leiden tot een verdere verlaging van de rentabiliteit van de bedrijfstak. Dit zal zeer nadelige gevolgen hebben voor met name de teelt (krimpende arealen) en verwerking van groenten.

Een belangrijk aandachtspunt is om de lijst met rustgewassen te verruimen. De huidige lijst (graan en gras) zal leiden tot economisch neergang voor de zand- en lössgebieden. Om de doelen te behalen is het nodig dat mais (=graangewas) worden toegevoegd, mits er op perceelsniveau op maat wordt bemest. Andere gewassen die als rustgewas kunnen dienen: sorghum, luzerne (=meerjarig) en klaver. Verder kunnen er korte (groente)teelten en eiwithoudende gewassen als rustgewas gelden mits het vanggewas vroegtijdig, bijvoorbeeld voor 15 augustus wordt ingezaaid.

Het generieke beleid zoals nu voorligt heeft grote nadelige gevolgen voor de agrarische sector en heeft geen duidelijk effect op de nitraat emissie. Uiteindelijk leidt dit beleid tot het 'ontboeren' van de zandgebieden. Vandaar wordt gevraagd om het voorgestelde generieke beleid aan te passen en zo snel mogelijk, in overleg met de sector, over te gaan tot inrichting van het maatwerkplan.

Indien er vragen zijn zullen we deze per ommegaande beantwoorden.

Graag willen we met u in overleg gaan, om over de praktische gevolgen voor onze teelten, de verwerking en het verhandelen van de producten en de eventuele gevolgen van de nieuwe regeling.

Graag vernemen wij van u een reactie.

Met de vriendelijke groeten,

<p>Namens LTO Tineke de Vries Portefeuillehouder LTO Bodem en Water</p>	 The logo for LTO Nederland features the letters 'LTO' in white on a blue and green background, followed by the word 'Nederland' in green.
<p>Richard Schouten Directeur GroentenFruit Huis</p>	 The logo for GroentenFruit Huis features a globe in the center, with the words 'Groenten' and 'Fruit' curved above it and 'Huis' below it.
<p>Ruben Bringsken Voorzitter Vigef</p>	 The logo for VIGEF consists of the word 'VIGEF' in a bold, green, sans-serif font.
<p>Marcel van Rijsingen Voorzitter TOG</p>	 The logo for Stichting TOG features a green leaf icon to the left of the text 'STICHTING TOG' and 'TEELT OVERLEG GROENTEN' below it.